

Fastställt: Kommunfullmäktige XXXX, §

Gäller för: Socialnämnden

Dokumentansvarig: Förvaltningschef

Dnr : SN2023/152

Avgift för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning 2024

Inledning

Avgiften gäller för den vård och omsorg samt annan service inom kommunens verksamhet för äldre personer och personer med funktionsnedsättning som ges enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Taxan gäller oavsett om insatserna utförs av kommunen eller på uppdrag av kommunen. Avgiften avser den som är beviljad bistånd, inte ett hushåll.

Avgifterna gäller från 1 mars 2024.

Insatser enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen

Avgifter för trygghetslarm, hemtjänst, dagverksamhet, korttidsboende, särskilt boende och kommunal hälso- och sjukvård anpassas efter den enskildes avgiftsunderlag. Avgifterna ska vara skäliga och får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). När avgifterna fastställs ska kommunen även försäkra sig om att omsorgstagarens make eller maka inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Den högsta avgiften kommunen får ta ut kallas maxtaxa. Maxtaxan ändras årligen utifrån prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet för 2024 är 57 300 kronor.

Den avgift kommunen tar ut för ovan nämnda insatser får högst uppgå till en tolfedel av 0,5392 prisbasbeloppet. Det är alltså den högsta kostnaden en enskild kan ha för de insatser som omfattas av maxtaxan. Av tabellen nedan framkommer den högsta totala kostnaden 2024.

Om prisbasbeloppet ökar kan Kommunfullmäktige inför varje nytt kalenderår justera tim- och månadsavgiften med förändringen av prisbasbeloppet som grund.

I avgiften ingår vård, omsorg och service. Kostnader för mat, förbrukningsvaror och hyra ingår inte.

Den enskilde ska ges möjlighet att lämna uppgifter för beräkning av avgift när insatsen påbörjas. Kommunen skickar årligen ut inkomstförfrågan. För den som inte lämnar uppgifter enligt ovan beräknas avgiften utan hänsyn till förbehållsbelopp. Avgiften kan dock aldrig uppgå till mer än den högsta tillåtna avgiften enligt socialtjänstlagen.

Bistånd i form av bostad med särskild service enligt SoL (psykiatriboende) är avgiftsfri. Det tillkommer kostnad för bland annat mat, förbrukningsvaror och hyra.

Insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Utgångspunkten är att stöd och service som ges enligt LSS ska vara avgiftsfri. I anslutning till en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade får kommunen dock ta ut skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Avgift för mat och förbrukningsvaror

Avgifter för exempelvis kost och förbrukningsvaror, som tillhandahålls av kommunen, omfattas inte av maxtaxan. Avgifter för mat och förbrukningsvaror ska vara skäliga och får inte överskrida kommunens självkostnader.

Kostnad för mat i samband med insatser enligt socialtjänstlagen kan ge rätt till förhöjt minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader. Konsumentverkets referensvärden av livsmedelskostnader är utgångspunkt vid beräkning av minimibeloppet, se beräkningsprincip i tabellen nedan.

Kostnad för mat i samband med insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, beräknas utifrån ett genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden.

Hyra i särskilt boende

Bostäder i särskilt boende upplåtes med hyreskontrakt mellan den enskilde och fastighetsägaren. Hushållsel ingår i hyran. Fastighetsägaren fastställer och debiterar hyran. Hyran ingår inte i maxtaxan.

Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Avbeställning

Om den enskilde meddelar kommande frånvaro, till exempel vistelse på annan ort, senast en vecka innan blir hen avgiftsbefriad. En längre tids uppehåll kan innebära omprövning av biståndsbeslutet. Om den enskilde har matdistribution och vill avbeställa måltiden måste hen göra detta senast två dagar innan för att bli avgiftsbefriad. Om avbeställning sker senare tas full avgift ut.

Sjukhusvistelse

Om den enskilde inte kan nyttja insatsen på grund av att sjukhusvistelse blir hen avgiftsbefriad för denna tid.

Dubbla boendekostnader

Den som flyttar till särskilt boende och inte hinner avveckla sin tidigare bostad får räkna med båda bostadskostnaderna när avgiften beräknas under högst tre månader. Reduceringen gäller under förutsättning att den enskilde kan styrka att hyresrätten är uppsagd eller lämnad till försäljning.

Överklagan

Beslut om avgift och förbehållsbelopp får enligt socialtjänstlagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid beslut skall besvärshänvisning lämnas.

Maxtaxa och minimibelopp

Maxtaxa	Kommentar	Taxa 2024
Maxtaxa	8 kap. 5 § SoL.	2575 kronor
Minimibeloppet för personer 61 år eller äldre:	8 kap. 7 § SoL .	
<ul style="list-style-type: none"> • För ensamstående 	1,4789 av prisbasbeloppet.	7062 kronor/månad
<ul style="list-style-type: none"> • För sammanlevande makar och sambor 	1,2066 av prisbasbeloppet.	5762 kronor/månad
Minimibeloppet för personer 60 år eller yngre:		
<ul style="list-style-type: none"> • För ensamstående 	Generellt förhöjt minimibelopp 10 %.	7768 kronor/månad
<ul style="list-style-type: none"> • För sammanlevande makar och sambor 		6338 kronor/månad

Avgifter för stöd och service enligt SoL, LSS och HSL 2024

Vård och omsorg	Lag	Kommentar	Taxa 2024
Trygghetslarm	SOL	0,05 % av prisbasbeloppet/12 månader.	239 kronor/månad
Installation trygghetslarm		Engångsavgift.	200 kronor
Borttappad larmknapp		Engångsavgift.	1000 kronor
Hemtjänst (omvårdnad och service)	SOL	0,0047 % av prisbasbeloppet.	269 kronor/beslutad timma
Avlösning i hemmet	SOL	0,0047 % av prisbasbeloppet.	Avgiftsfritt upp till 12 timmar/månad, därefter 269 kronor/timma
Matdistribution, distribution	SOL	För makar och sammanboende där båda har matdistribution delas avgiften på två.	269 kronor/beslutad timma
Dagverksamhet	SOL	0,0014 % av prisbasbeloppet.	80 kronor/tillfälle
Korttidsboende/växelvård	SOL	Maxtaxa/30 dagar.	86 kronor/dygn
Särskilt boende	SOL	0,5392 prisbasbeloppet/12 månader (maxtaxa).	2575 kronor/månad
Annat bistånd	SOL	0,0047 % av prisbasbeloppet.	269 kronor/beslutad timma
Kommunal hälso- och sjukvård	HSL	0,00689 % av prisbasbeloppet/12 månader.	395 kronor/månad

Avgift mat och förbrukningsvaror		Kommentar	Taxa 2024
Mat, matdistribution	SOL	Måltidsverksamhetens (SBF) beräkning.	70 kronor/portion
Mat i samband med dagverksamhet	SOL	Måltidsverksamhetens (SBF) beräkning.	70 kronor/portion
Sondmat		Maximala egenavgiften enligt beslut i Västra Götaland Regionfullmäktige.	50 kronor/dygn (maxbelopp 1500 kronor/mån)
Förbrukningsvaror	SOL LSS	Konsumentverkets referensvärde, i de fall den enskilde inte köper egna förbrukningsvaror.	160 kronor/månad
Mat i samband med korttidsboende, växelvård	SOL	Måltidsverksamhetens (SBF) beräkning (matabonnemang/30).	147 kronor/dygn

Matabonnemang Särskilt boende	SOL	Måltidsverksamhetens (SBF) beräkning.	147 kronor/dygn
Mat, bostad med särskild service för vuxna (psykiatriboende)	SOL	Måltidsverksamhetens (SBF) beräkning.	147 kronor/dygn
Förbrukningsvaror	SOL LSS	Konsumentverkets referensvärde, i de fall den enskilde inte köper sina egna förbrukningsvaror.	160 kronor/månad
Mat i samband med daglig verksamhet	LSS	Genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader, alla åldrar.	45 kronor/portion
Mat i samband med korttidsvistelse	LSS	Genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader, alla åldrar.	88 kronor/dygn
Mat i samband med korttidstillsyn för barn över 12 år.	LSS	Genomsnitt av Konsumentverkets referensvärden för livsmedelskostnader.	Individuell bedömning
Mat, bostad med särskild med särskild service för barn och unga upp till 18 år	LSS	Enligt riktlinjer för handläggning av föräldrars ersättningsskyldighet för placerade barn. Genomsnitt av konsumentverkets referensvärde för livsmedelskostnader, 0-17 år.	2152 kronor/månad
Mat i bostad med särskild service för vuxna (gruppboende)	LSS	Gemensam hushållskassa.	3000 kronor/månad

Förhöjt minimibelopp till följd av förhöjda matkostnader 2024 (SOL insatser)

Insats	Avgift	Referensvärde	Förhöjt minimibelopp
Matabonnemang SÄBO	4410 kronor/månad	3330 kronor/månad	1080 kronor/månad
Måltidsavgift matdistribution	70 kronor* antal portioner	45 kronor/portion	Halv: $14*25 = 350$ kronor/månad Hel: $30*25 = 750$ kronor/månad
Mat dagverksamhet	70 kronor * antal portioner	45 kronor /portion	Halv: $14*25 = 350$ kronor/månad Hel: $30*25 = 750$ kronor/månad
Måltidsavgift växelvård	147 kronor/dygn	111 kronor/dygn	0-1 vecka = $36*(7-1) = 216$ kronor 2 veckor = $36*(14-1) = 468$ kronor
Måltidsavgift korttid	147 kronor/dygn	111 kronor/dygn	Halv: $36*(14-1) = 468$ kronor Hel: $36*(30-1) = 1044$